

07.09.2017 • Leestijd 3 minuten

Dit is de wekelijkse mail van je correspondent Klimaat & Energie, dit keer over de vraag: is het beperken van klimaatverandering het hoogst haalbare van 'de energietransitie'?

Klimaatverandering is een gegeven. Moeten we de opwarming nog beperken of ermee leren leven?

*Correspondent
Klimaat &
Energie*

Deze week tip ik een van de beste podcasts die ik ooit hoorde over het klimaat. Ik schreef een aanbeveling met vijf redenen om te luisteren naar het gesprek van bijna anderhalf uur. Als je het hebt gehoord, begrijp je waarom we ons moeten voorbereiden op veranderingen die we ons nu nog nauwelijks kunnen voorstellen.

Het belangrijkste inzicht: het klimaat van vandaag weerspiegelt de keuzes van onze ouders. De effecten die we vandaag zien, zijn het ‘product van opwarming die twintig of dertig jaar geleden onontkoombaar was geworden, en de opwarming die we vandaag veroorzaken, zal pas volledig gevoeld worden als de kleuters van vandaag de middelbare leeftijd hebben bereikt. We leven dus in het klimaat van het verleden, maar we hebben de toekomst van het klimaat al bepaald.’

Aldus *New Yorker*-journalist Elizabeth Kolbert, die in de podcast aan het woord komt. Ik wil hier iets langer stilstaan bij deze tamelijk grote uitspraak.

Is klimaatverandering hooguit af te zwakken?

Want als we de toekomst van het klimaat al bepaald hebben, heeft het dan nog zin om iets aan de uitstoot te doen?

Kunnen we dan niet beter al onze energie steken in het 'klimaatbestendig' maken van onze samenleving?

Je ziet die gedachte bijna onopgemerkt het publieke debat insluipen. In *de Volkskrant* verscheen zaterdag een verhaal met de titel: 'Het wordt langzaam duidelijk: geen land kan de gevolgen van klimaatverandering alleen dragen.' Ergens in de tekst staat: 'De klimaatverandering zelf valt niet meer te voorkomen (hooguit af te zwakken).'

Hooguit af te zwakken. Is dat echt het hoogst haalbare van 'de energietransitie'?

Een gevleugelde uitspraak - toegeschreven aan de klimaatadviseur van Barack Obama – is dat we uiteindelijk te maken krijgen met een mix van 'voorkomen, aanpassen en menselijk lijden.' Het is aan ons om de verhouding te bepalen.

Als je méér opwarming voorkomt en je beter aanpast, heb je minder menselijk lijden. Als je niks doet, kies je voor menselijk lijden. Helder.

Het probleem is alleen dat het *voorkomen* van klimaatverandering – door de uitstoot te beperken – een wezenlijk andere morele betekenis heeft dan je *aanpassen*. Als je je uitstoot terugbrengt, dan doe je dat voor de hele wereld én voor jezelf - iedereen profiteert. Als je je aanpast, doe je dat alleen voor jezelf en de mensen om je heen. Klimaatjournalist David Roberts (die vaker langskomt in deze nieuwsbrief omdat-ie zo goed is) legt het verschil helder uit in dit stuk.

Mijn voorlopige conclusie: klimaatverandering beperken heeft nu de hoogste prioriteit.

Ondertussen op de redactie...

Een manier waarop jij zelf kunt bijdragen aan het beperken van de uitstoot: zorgen dat de organisatie waarin je werkt groener wordt. Maar hoe doe je dat? Met dank aan duurzaamheidsexperts Babette Porcelijn, Rob van der Rijt, Frans de Kruif, Matthijs Kooiker, Eveline Prop, Jeroen van Gils, Misha Elkerbout en Ciska Uijlenbroek kan ik met trots presenteren: een stappenplan om je organisatie duurzamer te maken.

{{contentitem svg 4388}}

Het stappenplan is bedoeld om alle organisaties op weg te helpen die willen vergroenen. Bij De Correspondent zijn we het zelf ook aan het uitvoeren. Als jij het ook gaat gebruiken: ik ben erg benieuwd naar je ervaringen. Mail ze naar groen@decorrespondent.nl of deel ze onder het stuk.

Tot slot twee onderzoeksupdates

1) Samen met onderzoeksassistent Kauthar Bouchallikht en freelance journalist Han van de Wiel onderzoek ik de inmenging van commerciële bedrijven in het basis- en voortgezet onderwijs. We riepen leerkrachten en ouders van schoolgaande kinderen in Groningen en Drenthe op om ons te helpen. De deadline voor aanmelding is eigenlijk al verstreken, maar mocht je dit vóór vrijdag 8 september zien en nog mee willen helpen, dan is je hulp zeer welkom. Hier lees je hoe je mee kunt doen.

2) De oorlog in Syrië is al vaak aan klimaatverandering gelinkt: extreme droogte leidde tot grootschalige interne migratie, wat leidde tot sociaal conflict in de steden, wat bijdroeg aan het ontstaan van de oorlog. Maar deze verklaring en de rol van het klimaat worden betwist, in de wetenschappelijke literatuur en daarbuiten.

Ik mocht meedenken over een onderzoeksopdracht voor een groep studenten die op basis van literatuur en interviews met Syriërs gaat uitzoeken wat hun drijfveren voor migratie waren. Mede-indiener Ingrid Boas (Universiteit van Wageningen) deed het leeuwendeel van het werk. Zij betoogde eerder dat de link tussen klimaat, conflict en migratie niet vanzelfsprekend is.

In november komen de studenten met hun bevindingen naar buiten, dan zal ik er weer over schrijven.

Tot de volgende,

Jelmer

P.S.: Er ontstond vorige week veel discussie over orkaan Harvey en wat die nu wel en niet met klimaatverandering te maken heeft. Cruciaal inzicht: of een natuurramp ook een menselijke ramp wordt, bepalen wij zelf. Houston was kwetsbaar door slecht beleid.

de
Correspondent

Je las de pdf-versie van dit verhaal. Voor het volledige artikel met links, infocards, eventuele videos en ledenbijdragen, ga naar: <https://decorrespondent.nl/7282/klimaatverandering-is-een-gegeven-moeten-we-de-opwarming-nog-beperken-of-ermee-leren-lev-en/1805607377904-51bdd881>

De Correspondent is een dagelijks, advertentievrij medium met als belangrijkste doelstelling om de wereld van meer context te voorzien. Door het nieuws in een breder perspectief of in een ander licht te plaatsen, willen wij het begrip 'actualiteit' herdefiniëren: niet om je aandacht te trekken, maar om je inzicht te bieden in hoe de wereld werkt.

decorrespondent.nl

Alle verhalen lezen? Dat kan voor €6 per maand op: decorrespondent.nl